

TARTU VALLA

KUUKIRI

AASTAST 1996

Foto: Rein Leib

**Kultuuripealinn Tartu
2024 raames avatud
kunstitee „Linnast välja“
ootab avastama!**

lk 13

lk 5

**Kõrvekülas avati
välijõusaal.**

lk 7

**Tartu vald maksab
ranitsatoetust.**

lk 8

**Vasulas peeti taaskord
Tartu valla jaanipäeva.**

lk 10

**Wäägvere wolgi juubelifestivaliga
tähistati Ludvig Juhti 130.
sünniaastapäeva.**

TARTU VALLA

KUUKIRI

AASTAST 1996

Augustis kuukiri puhkab!

Toimetused palub saata septembri teated, reklaamid, kuulutused jne septembri Kuukirjas ilmumiseks hiljemalt 1. septembriks.

Skanni QR-kood
Tartu valla äpi
allalaadimiseks!

Kuukirjas avaldatakse eelmisel kuul valda sündinud ja meie seast lahkunute andmeid. Lehte lisatakse nende laste nimed, kelle vanemad on vallale nime avaldamiseks andnud loa.

Toimetusel on õigus vajadusel tekstidele teha keelekorrektureid.

Kõige uuemad uudised Tartu vallas toimuvast leiad **Tartu valla kodulehelt** ning **Tartu valla** või **Kuukirja Facebooki lehtedelt**.

Ära unusta alla laadida **Tartu valla äppi!** Äpi kaudu saab vallale edastada oma mõtteid ja teavitada parandust vajavatest objektidest.

**AVASTA
PIIRISSAAR**
piirissaar.tartuvald.ee

Väljaandja: Tartu Vallavalitsus ja Volikogu
Toimetused: Ekas OÜ e-post: kuukiri@tartuvald.ee
Peatoimetaja: **Katrin Sisask** Tel. 5627 0280 (E-R 17.00–20.00)
Toimetaja / reporter: **Kaisa Kreela**
Küljendaja / fotograaf: **Rasmus Karja** Tel. 510 3479 (E-R 9.00–17.00)

Tartu valla Kuukiri ilmub tasuta.

Kuukirja saab elektrooniliselt lugeda valla koduleheküljel aadressilt:
tartuvald.ee/tartu-valla-kuukiri
või ajakirjana Issuust (numbrid kuni mai 2023):
issuu.com/tartuvaldakuukiri

Septembri Kuukirjas avaldatavaid kaaskirju ja reklaame ootab toimetused **1. septembriks**.

Jälgi Kuukirja tegemisi ka Facebookis:
facebook.com/TartuVallaKuukiri

Oled huvitav ettevõtte Tartu vallas või tead inimest või tegu, mis väärriks kajastust? Saada vihje Tartu valla Kuukirjale!

Tartu Vallavalitsus

Haava tn 6, Kõrveküla alevik,
Tartu vald, 60512 Tartumaa.

**NB! Vallamaja on remondis 15.04–31.08.2024.
Regulaarsed vastuvõttu ei toimu!**

Tel. 510 6363, e-post: tartuvald@tartuvald.ee

Tabivere teeninduspunkt Tabivere Päevakeskuses
Same tee 1, Tabivere alevik,
Tartu vald, 49127 Tartumaa.

Vastuvõtt T kell 8.30–12.00.

Tel. 5196 7738, e-post: tartuvald@tartuvald.ee

Laeva teeninduspunkt

Väänikvere tee 8, Laeva küla,
Tartu vald, 60608 Tartumaa.

Vastuvõtt T kell 13.00–16.30.

Tel. 5302 6608, e-post: tartuvald@tartuvald.ee

Piirissaare teeninduspunkt

Valla, Tooni küla,
Tartu vald, 62603 Tartumaa.

Vastuvõtt T kell 9–10, muul ajal kokkuleppel,
**Tel. 529 4630 e-post: toomas.lindjärv@
tartuvald.ee, piirissaare@tartuvald.ee**

Trükk: AS Ecoprint
Tiraaž: 6000

roheline trükis
Trükitud keskkonnateadlikkus trükitetevõttes Ecoprint

15.05.2024 vallavolikogu istungil vastu võetud otsused ja määrused

Kadri Linamägi,
Tartu valla personali- ja
dokumendihalduse spetsialist

MÄÄRUS

Määrus nr 8 – Tartu valla 2024. aasta I lisaeelarve

Kinnitati Tartu valla 2024. aasta I lisaeelarve:

- 1) suurendada põhitegevuse tulused summas 547 828 eurot;
- 2) suurendada põhitegevuse kulused summas 527 828.40 eurot;
- 3) suurendada investeerimistegevuse tulused summas 80 000 eurot;
- 4) vähendada investeerimistegevuse kulused summas 35 800;
- 5) suurendada finantseerimistegevuse kulused summas 208 000 eurot;
- 6) vähendada likviidsete varade jääki 309 720 eurot.

OTSUSED

Otsus nr 20 – Sõprus- ja koostöölepingu sõlmimine

Sõlmiti Tartu valla ja Ukrainas, Kiievi oblastis asuva Vasõlkivi linna vahel sõprus- ja koostööleping.

Otsus nr 21 – Tartu Vallavalitsuse uue liikme kinnitamine

Kinnitati uueks Tartu Vallavalitsuse liikmeks Kadri Leetsaar.

Otsus nr 22 – Tartu Vallavolikogu hariduskomisjoni koosseisu muutmine

Arvati Tartu Vallavolikogu hariduskomisjoni koosseisust välja Laura Koop ja kinnitati hariduskomisjoni uueks liikmeks Tarmo Raudsepp.

Otsus nr 23 – Loa andmine projektis „Raadi alevi, Vahi-Kõrveküla kergliiklustee ehitamine“ osalemiseks

Anda Tartu Vallavalitsusele luba toetustootluse esitamiseks projektile „Vahi-Kõrveküla kergliiklustee ehitamine“ meetmesse „Kohaliku omavalitsuse investeringud jalgratta- või jalgteedesse“. Anda kinnitus, et Tartu vallal on olemas suutlikkus projekti „Raadi alev, Vahi-Kõrvküla jalgratta- ja jalgte ehitamine“ omafinantseeringu ja toetusest mittehüvitatavate kulude katmiseks summas kuni 531 598 eurot.

Otsus nr 24 – Nõusoleku andmine kinnisvara võõrandamiseks

Anda Tartu Vallavalitsusele nõusolek

võõrandada avaliku elektroonilise enampakkumise korras vallale kuuluv Tammistu külas asuv Pargikuuri kinnisasti registriosa numbriga 14935050, elamumaa 100% pindalaga 2659,0 m² alhinnaga 17 000 eurot.

Otsus nr 25 – Vallavara omandamine

Omandada Tartu valla munitsipaalomandisse Tartu vallas Vahi alevikus asuv Nõmmiku kergtee L11 katastriüksus (katastriüksuse tunnus 79401:006:1276, kinnistusraamatu nr 2231104, pindala 191 m², 100% transpordimaa). Katastriüksus soetatakse Tartu vallale hinnaga 1 euro/m².

Otsus nr 26 – Nõusoleku andmine projektis „Aktiivsed noored“ osalemiseks

Anda Tartu Vallavalitsusele nõusolek osaleda INTERREG Läänemere piirkonna programmile esitatavas projektis „Aktiivsed noored“ (ACTIVE YOUTH), millega suurendatakse noorte vastupanuvõimet äripõhise innovatsioonimudeli ja mängulahenduste kaudu.

Lubada Tartu Vallavalitsusel katta projektis osalemisega seotud kulud kuni 30 000 eurot.

Otsus nr 27 – Revisjonikomisjoni akti kinnitamine

Kinnitati revisjonikomisjoni akt nr 1.

Revisjonikomisjoni aruanne Tartu valla konsolideerimisgrupi 2023. aasta auditeeritud majandusaasta aruande kohta.

14. juunil 2024 toimus revisjonikomisjoni koosolekul majandusaasta aruande arutelu, kus toodi välja alljärgnevad tähelepanekud.

1. Majandusaasta aruande seletuskirjale lisada edaspidi ülevaade ka reservfondi kasutamise kohta.

2. Pöörata tähelepanu valla allasutuste tegevuse tulemitele.

- Raadi SA ja Tartu Valla Kommunaal OÜ tulemiks on mõlemal kahjum.

3. Vallavalitsusel jälgida selge ja läbipaistva juhtimise meetmeid. Otsused peavad olema arusaadavalt põhjendatud ja eesmärk selgitatud.

4. Juhtida vallavalitsuse erilist tähelepanu sõlmitavate kokkulepete ja lepingute sõnastusele. Jälgida, et valla huvid oleks võimalikult hästi kaitstud ja selgelt sõnastatud.

5. Valla eelarve planeerimisel, laenude võtmisel ja eelarve täitmisel peab pidama ranget distsipliini ja hoidma eelarve tasakaalu.

- Tartu valla likviidsuskordaja on ajas vähenenud, käesolevaks ajaks on näitaja väärtuseks vaid 0,06. Heaks finantsseisundi näitajaks loetakse likviidsuskordaja väärtust vahemikus 1,5–2,0.

6. Vallavalitsusel jälgida, et olemasolevad kohustused valla toimimiseks saaks õigeaegselt täidetud.

- Lühiajalise maksevõime kordaja peaks olema 1 või suurem. Tartu valla vastav näitaja on 0,56.

Eelnevat kokku võttes revisjonikomisjon toetab Tartu valla koostatud majandusaasta aruande kinnitamist.

Allakirjastanud on akti Tartu Vallavolikogu revisjonikomisjoni koosseisus:

Kert Kingo /esimees/
Aivar Soop /aseesimees/
Marika Adamka
Priit Kirss
Valeeri Rubeika

Otsus nr 28 – Revisjonikomisjoni akti kinnitamine

Kinnitati Tartu valla 2023. aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne. Aruandega on võimalik tutvuda valla kodulehel.

Järgmine volikogu istung toimub 21.08.2024 algusega kell 16.00.

Istungeid on võimalik jälgida reaajas ja järelevaadata Tartu Vallavolikogu Youtube'i kanalilt. Jooksvat protokollit ning hääletustulemusi on võimalik jälgida www.volis.ee leheküljel. Volikogu istungite materjalid on avalikult kättesaadavad veebis: tartuvald.ee/et/volikogu-istungite-materjalid.

30 AASTAT KOGEMUST!

Kvaliteetne | Usaldusväärne | Operatiivne

Teenused:

- ◆ Teede ehitamine ja hooldamine
- ◆ Kruusaveedu koost ja paigaldamine
- ◆ Hõiveldamine
- ◆ Tolmutähe
- ◆ Lume- ja libedusette
- ◆ Liiva, kruusa ja killustiku müük
- ◆ Kaevetööd
- ◆ Heakorrad
- ◆ Niimistööd
- ◆ Liikluskorraldus
- ◆ Tänavavalgustuse ehitamine ja hooldamine
- ◆ Soojusenergia tootmine ja müük
- ◆ Lähete kaugkõrrepiirkonnas

Tartu Valla Kommunaal OÜ nimi muutus 28.03.2024-a Tartu Valla Haldus OÜ-ks.

www.tartuvallahaldus.ee • haldus@tartuvald.ee • +372 56 474 475
FB: Tartu Valla Haldus

Tartu Vallavalitsuse algatatud detailplaneeringud

| Tartu Vallavalitsus

Tartu Vallavalitsus teatab, et on oma 09.05.2024. a korraldusega nr 564 algatanud Tartu vallas Tila külas asuva Tärmi maaüksuse osaala ja lähiala detailplaneeringu ning sama korraldusega jätnud algatamata kõnealuse dokumendi keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH).

Planeeringu eesmärk on Tila külas asuv Tärmi maaüksus jagada üksik- ja kaksikelamumaa kruntideks ning määrata ehitusõigus elamute ehitamiseks. Lisaks antakse lahendus liikluskorraldusele, haljastusele, heakorrale ja tehnovõrkudega varustamisele. Planeeringuala pindala on ca 9 ha.

Planeeringu eesmärgid on kooskõlas kehtiva Tartu valla üldplaneeringuga. Koostatud KSH eelhindangu kohaselt ei kaasne kavandatava tegevusega olulist keskkonnamõju. Kaasnevad mõjud piirduvad peamiselt vaid planeeringualaga. Planeerimisdokumendi elluviimisega seotud tegevustega kaasnevad negatiivsed mõjud on valdavalt ehitusaegsed ning kaovad peale ehituse lõppemist. Kavandatava tegevusega ei ületata keskkonna taluvusvõimet planeeringualal. Eelhindangu tulemusena on jõutud järeldusele, et keskkonnamõju strateegilist hindamist ei ole vajalik algatada. Detailplaneeringu koostamise vajadus tuleneb planeerimisseadusest ja Tartu valla üldplaneeringust. Detailplaneeringu lahenduse koostamise käigus tuleb läbi viia mürauring, mille eesmärk on välja selgitada liiklusest põhjustatud müratasemed.

Detailplaneeringu koostamise algataja, koostamise korraldaja ja kehtestaja on Tartu Vallavalitsus (Haava tn 6, Kõrveküla alevik, Tartu vald, 60512 Tartu maakond). Detailplaneeringu koostaja on AB Artes Terrae OÜ (reg kood 12978320).

Detailplaneeringu algatamise ja KSH algatamata jätmise korraldusega on võimalik tutvuda Tartu valla kodulehel www.tartuvald.ee.

Tartu Vallavalitsus teatab, et on algatanud oma 23.05.2024. a korraldusega nr 629 Raadi alevi asuvate Stardiraja tn 10, Stardiraja tn 12 ja Stardiraja tn 14 maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu.

Detailplaneeringu eesmärk on kaaluda Raadi alevi asuva Stardiraja tn 10 maaüksuse sihtotstarbe muutmist

riigikaitsemaaks ning määrata ehitusõigus hoonete ning teenindavate rajatiste püstitamiseks. Planeeringuga soovetakse kavandada ka võimalus liita kokku Stardiraja tn 10, Stardiraja tn 12 ning Stardiraja tn 14 maaüksused üheks krundiks. Lisaks tuleb planeeringuga anda lahendus liikluskorraldusele, haljastusele, heakorrale ja tehnovõrkudega varustamisele. Planeeringuala pindala on ligikaudu 7,45 ha.

Detailplaneeringu koostamise vajadus tuleneb planeerimisseadusest ja Tartu valla üldplaneeringust. Detailplaneeringu algatamise eelselt ei ole tuvastatud vajadust läbi viia täiendavaid uuringuid, kuid kui planeeringumenetluse ajal selgub vajadus läbi viia täiendavaid uuringuid, siis tuleb seda teha.

Detailplaneeringu algatamise korraldusega on võimalik tutvuda Tartu valla kodulehel www.tartuvald.ee.

Tartu Vallavalitsus teatab, et on oma 20.06.2024. a korraldusega nr 835 algatanud Raadi alevi asuva Rähni tn 1 maaüksuse detailplaneeringu.

Planeeringu eesmärk on kaaluda Rähni tn 1 maaüksusel kehtiva ehitusõiguse suurendamist. Planeeringuala suurus on ligikaudu 3 330 m².

Planeeringu algatamise eesmärgid on kooskõlas kehtiva Tartu valla üldplaneeringuga. Üldplaneeringu kohaselt on hoonete suurim lubatud ehitisealune pind uutel kruntidel kuni 25% krundi pindalast. Detailplaneeringu koostamise vajadus tuleneb planeerimisseadusest ning Tartu valla üldplaneeringust. Planeeringu algatamise eelselt ei ole tuvastatud vajadust läbi viia täiendavaid uuringuid

Detailplaneeringu algatamise korraldusega on võimalik tutvuda Tartu valla kodulehel www.tartuvald.ee.

Tartu Vallavalitsus teatab, et on oma 13.06.2024. a korraldusega nr 774 algatanud Kõrveküla alevikus asuvate Kalja tn 1, Kalja tn 2, Kalja tn 3, Kalja tn 5, Tõrvalille tn 1, Tõrvalille tn 2 maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu.

Planeeringu eesmärk on eelpool nimetatud elamumaa sihtotstarbega kruntide ümberplaneerimine ning ehitusõiguse määramine korterelamute rajamiseks. Lisaks antakse planeeringuga lahendus liikluskorraldusele, haljastusele, heakorrale ja tehnovõrkudega

varustamisele. Planeeringuala pindala on ligikaudu 3,3 ha.

Planeeringu algatamise eesmärgid on kooskõlas kehtiva Tartu valla üldplaneeringuga. Detailplaneeringu koostamise vajadus tuleneb planeerimisseadusest ja Tartu valla üldplaneeringust. Algatamise eelselt ei ole tuvastatud vajadust läbi viia täiendavaid uuringuid.

Detailplaneeringu algatamise korraldusega on võimalik tutvuda Tartu valla kodulehel www.tartuvald.ee.

Detailplaneeringute algatamise korraldustega on võimalik tutvuda Tartu Vallavalitsuses (aadressil Haava tn 6, Kõrveküla) või Tartu valla kodulehel www.tartuvald.ee.

Tartu Vallavalitsus teenindab kodanikke e-kanalite ja telefoni teel

Kõrvekülas asuv Tartu vallamaja läks kauaoodatud remonti, sellest tulenevalt on muudatused Tartu vallavalitsuse töökorralduses ja vastuvõtuaegades. **Lisaks on alates 1. maist liiklusele suletud vallamajaesine teelõik, lubatud on vaid teenindav personal.**

Kuni augusti lõpuni töötab vallavalitsus valdavalt kodukontorites või asenduspindadel. Seetõttu ei toimu antud ajavahemikul regulaarset kodanike vastuvõttu, vaid kõnetunnid tuleb vastava ametnikuga eelnevalt telefonitsi kokku leppida. Kõikide ametnike kontaktid leiad:

www.tartuvald.ee/kontaktid

Tuletame meelde, et:

- Elukohateate saab saata läbi iseteeninduskeskkonna www.rahvastikuregister.ee või digiallkirjastatult tartuvald@tartuvald.ee
- Toetuse taotluse, avaliku ürituse teatise ja muud taotlused saab mugavalt esitada läbi **SPOKU keskkonna**

Kõrveküla sai kaasava eelarve toel väljõusaali

Katrin Sisask,
Tartu valla Kuukirja toimetaja

27. juunil avati Kõrveküla kooli õuealal väljõusaal. Teoks sai see tänu Tartu valla 2024. a kaasava eelarve ideekorjele, mille tulemusel just see idee enim häält (381) kogus. Avamisele kogunes hulk inimesi, kes kõik väljõusaali oma kodu lähedale väga oodanud olid.

Tervituskõned pidasid Tartu Valla Spordikooli direktor ja valla volikogu liige Agu Laas ning harjutuspinkinde paigaldajate poolt Peeter Leidmaa. Esimese treeningu viis läbi kulturist, treener ja sporditegelane Ott Kiivikas, kes osalejatele treeninguks juhiseid jagas ja näitas, kuidas on õige harjutuspinke kasutada. Väljõusaal koosneb kükipingist, rinnalt surumispingist ja kerepingist. Seadmete abil saab teostada näiteks kükke, rinnalt surumist, jõutõmmet, jalatõstetega treenida kõhulihseid ja sooritada veel teisi harjutusi.

Fotod: Rasmus Karja

Suplushooaeg Tartu vallas

Tartu Vallavalitsus

1. juunil avati ametlikult Eestis suplushooaeg, mis kestab kuni 31. augustini. Tartu vallas on viis supluskohta, kus teostatakse Terviseameti suplusvee seiret, et inimestel oleks ohutu ujuda. Seire tulemustega saab tutvuda Terviseameti koduleheküljel.

Suplusvee seires on Tartu vallas:

- Saadjärve supluskoht Tabiveres (Tartu vald, Tabivere alevik)
- Saadjärve supluskoht Kukulinnas (Tartu vald, Kukulinna küla)
- Kõrveküla Hariduse tn supluskoht (Tartu vald, Kõrveküla alevik)
- Kõrveküla Pärna tn supluskoht (Tartu vald, Kõrveküla alevik)
- Palalinna järve supluskoht (Tartu vald, Lähte alevik)

Pärna tn supluskoht Kõrvekülas. Foto: Tartu Vallavalitsus

Meelespea supluskohta külastajale:

- Valmistu piisavalt ning võta kaasa kõik vajalik supluskohta viibimiseks!
- Ära jäta lapsi järelevalveta!
- Jäta lemmikloom koju, avalikes supluskohtades on keelatud loomade ujutamine (01.06–31.08)!
- Ära uju alkoholi joobes!
- Ära kasuta rannas klaastarad!

- Täispuhutavad ujumise abivahendid võivad olla ohtlikud!
- Ära hüppa vette, vaid mine rahulikult!
- Ära loobi prügi vette!
- Kõik mis randa viisid, vii ka tagasi või viska prügikasti!
- Õnnetuse korral helista 112!

Tartu vald pakub koostöös sotsiaalministeeriumiga vallaelanikele vaimse tervise teenuseid

| Tartu Vallavalitsus

Tartu vald sai rahastuse projektile „Vaimse tervise teenused Tartu vallas“

Projekti rahastatakse Tartu Vallavalitsuse ja 2024. aasta riigieelarve seadusega sotsiaalministeeriumile tervist toetavate valikute programmi vaimse tervise edendamise tegevuseks eraldatud vahenditest.

Toetusmeetme „Vaimse tervise teenuse toetus kohalikule omavalitsusele 2024. aastal“ eesmärk on toetada kohalikul tasandil vaimse tervise teenuste pakumist, et seeläbi toetada Eesti elanike psühhosotsiaalset heaolu ja vaimset tervist.

Teenuste osutamise periood
01.03.2024–31.12.2024

Teenusele saamiseks tuleb pöörduda Tartu valla sotsiaalosakonna ametnike poole.

Ametikoht	Ametniku nimi	Telefon	E-post
sotsiaaltöopsialist-erihooletajate teenuste koordinaator	Erle Kriisa	53026608	erle.kriisa@tartuvald.ee
sotsiaaltöö- ja eestkostespetsialist	Anne-Mai Ott	51967738	anne-mai.ott@tartuvald.ee
lastekaitsepsialist	Kalli Madisson	53549530	kalli.madisson@tartuvald.ee
lastekaitsepsialist	Lilia Pekk	54360320	lilia.pekk@tartuvald.ee

TOETAVAD TEENUSED:

- * psühholoogiline nõustamine
- * perenõustamine
- * pereteraapia
- * kunstiteraapia

Teenused on Tartu valla elanikele TASUTA!

Teenuseid osutavad Ajuagentuur OÜ ja Varajase Kaasamise Keskus OÜ

Tartu vald paistab silma võimalusterohkete kohalike teenustega

| Tartu Vallavalitsus

Regionaal- ja põllumajandusministeerium avalikustas portaalis minuomavalitsus.ee kohalike omavalitsuste 2023. aasta teenustasemeti analüüsi tulemused. Andmed näitavad, et eri kategooriates paistavad üldjuhul silma suuremad linnad ja vallad, ent leidub ka väiksemaid omavalitsusi, kes pakuvad mõnes valdkonnas väga heal tasemel teenuseid.

Tulemuste puhul on seekord silmapaistvamaid omavalitsusi esile tõstetud kolmes kategoorias: parimad võimaluste kasutajad, avatud valitsemisega omavalitsused ja lapsesõbralikud omavalitsused.

- Võimaluste kasutaja tiitli said Häädemeeste ja Väike-Maarja vallad. Omavalitsuse võimaluste kasutaja tiitel on sellest, kuidas on suudetud ületada omavalitsuse tausteguritest (tulustus, asustustihedus, suurus) tulenevat keskmist potentsiaali.
- **Avatud omavalitsuste kategoorias said tunnustuse Häädemeeste ja Tartu vallad.** Need omavalitsused saavutasid avatud valitsemise vald-

Foto: Minuomavalitsus

konnas teistest kõrgema taseme.

- Lapsesõbraliku omavalitsuse kategoorias hinnati tulemusi neljas teenusvaldkonnas – alusharidus, põhiharidus, noorsootöö ja laste heaolu. Teistest paremate tulemustega nendes valdkondades paistsid silma Rae ja Viimsi vallad.

Tulemustega saab põhjalikumalt tutvuda portaalis minuomavalitsus.ee. Projekti raames on omavalitsuste teenuste taset avaldatud alates 2020. aas-

tast. Hindamiseks vajalikke andmeid on kogutud riiklikest registritest, riigiasutuste andmebaasidest, kohalike omavalitsustelt ning elanike rahulolu uuringutest.

Portaali andmeid uuendatakse kord aastas aastase tagasivaatega ning sellega soovitakse kaasa aidata kohalike teenuste arengule. Projekti kaasrahastatakse Euroopa Liidu vahenditest.

Tartu vald sõlmis koostöö- ja sõpruslepingu Ukraina Kiievi oblasti Vasõlkivi linnaga!

Tekst ja fotod Estrit Aasma, Tartu valla kommunikatsioonispetsialist

5.–9. juulini viibis Tartu vallas visiidi Ukraina Kiievi oblasti Vasõlkivi linna linnapea Natalija Balassõnovotš (Наталія Баласинович) koos oma delegatsiooniga. Kavas oli koostöö- ja sõpruslepingu sõlmimine Vasõlkivi linna ja Tartu valla vahel. Vastava otsuse langetas Tartu Vallavolikogu 19. juunil.

Vasõlkiv on üks Kiievi oblasti linn ka 40 000 elanikuga. Linna kirjalik esma-mainimine kroonikates pärineb aastast 996, mida hetkel loetakse ka linna ajaloo alguseks. Kaasajal on linn koduks mitmetele olulistele Ukraina kaitsevääbaasidele ning seetõttu ka raketirünnakutes palju kannatada saanud. Tartu valla koostöös Vasõlkivi linnaga on toimunud veebruaris 2024 Ukrai-

na sõjaväelaste laste laager Lähel. Aruteludes linna esindajatega on selgunud mitmeid teisigi huvipakkuvaid koostöövaldkondi – europrojektides osalemine, milles Tartu vallal on suured kogemused, uute haridusasutuste projekteerimine ja ehitamine, aga ka elanikkonnakaitse küsimused, kus Ukraina saab pakkuda suurt praktilist kogemust ja väärtuslikke nõuandeid. Visiidi käigus tutvustati Tartu valla haridusasutusi (Lasteaed Ripsik, Kõrveküla, Lähe ja Tabivere koolid), Äksis asuvat Jääaja Keskust, Tartu Valla Haldust, lisaks külastati ka Päästeametit ja Häirekeskust.

„Tartu vald on oma senistelt sõprusomavalitsustelt – Jyväskylält ja Geltingilt – saanud palju väärtuslikke nõuandeid ja abi ajal, mil Eesti oli alles astumas Euroopa Liitu. Nüüd on meie kord ulatada abikäsi ukrainlastele, kes soovivad oma riigi lääneliku maana üles ehitada. Ukraina kolleeg kinnitas, et konkreetsest abist tähtsamgi on teadmine, et nad pole praegusel raskel hetkel üksi,“ ütles sõpruslepingu motiivide kohta vallavanem Jarno Laur.

„Vähimagi kahtluseta vajab Ukraina nende rahvale tohutul hulgal kannatusi toonud laastava sõja võitmiseks lääneriikide jätkuvat humanitaar- ja relvaabi, kuid mitte ainult. Olen kindel, et materiaalne toetus pole vähetähtis,

Ukraina Kiievi oblasti Vasõlkivi linna linnapea Natalija Balassõnovotš ja Tartu valla vallavanem Jarno Laur koostöölepingut sõlmimas.

kuid sellest veel olulisem on usk. Usk, et Ukraina on võimeline seda sõda võitma ja Ukraina rahvas on võitja rahvas. Loodan, et sõlmitud koostöö- ja sõpruslepe saab kinnituseks paljudele Ukraina inimestele nii keset sõjakoleidusi kui ka kõikidele teistele kaugemal, et meie rahvas siin, Tartu vallas usub. Usub ukrainlastesse ja vabasse, demokraatlikusse läänelikku Ukrainasse, kus ühel päeval saab jälle olema rahu,“ kommenteeris sõpruslepingu sõlmimist volikogu esimees Vahur Poolak. Tartu vallal on nüüd 3 kehtivat sõpruslepingut: Jyväskylä linnaga Soomes, Amt Geltinger Buchtiga Saksamaal ning Vasõlkivi linnaga Ukrainas.

TARTU VALD MAKSAB RANITSATOETUST

Tartu vald maksab esmakordselt kooli mineva lapse toetust lapsevanema avalduse alusel.

Vallavalitsuselt saab taotleda esmakordselt kooli mineva lapse toetust. Ranitsatoetust on õigus taotleda esmakordselt 1. klassi mineva lapse ühel vanemal, kui lapse ja ühe vanema rahvastikuregistrijärgseks elukohaks on Tartu vald.

Kui lapsevanem või -vanemad ei täida perekonnaseadusest tulenevaid kohustusi, makstakse ranitsatoetus lapse hooldajale, hooldaja puudumisel füüsilisest isikust eestkostjale. Toetuse saamiseks tuleb pöörduda vallavalitsuse sotsiaalosakonda või teeninduspunkti. Taotlusi võetakse vastu kuni 31. oktoobrini.

Blankett on leitav valla kodulehelt, samuti saab selle täita vallavalitsuses või teeninduspunktis kohapeal.

Tartu valla jaanipäeval tunnustati kauni kodu konkursil osalejaid

Katrin Sisask,
Tartu valla Kuukirja toimetaja

Traditsiooniliselt toimus ka sel aastal Tartu valla jaanituli Vasula puhkealal. Õhtut juhtis Erki Aule, esinesid Justament ja Kiiora. Lõkke süütas Kultuuripealinn Tartu 2024 projekti „Linnast välja“ kunstiline juht Hando Tamm koos oma poja Ats Kaarel Tammega. Nii nagu ikka tänati ka kõiki Tartu valla kauni kodu konkursil osalenuid.

Kultuuripealinn Tartu 2024 projekti „Linnast välja“ kunstiline juht Hando Tamm koos oma poja Ats Kaarel Tammega Tartu valla jaanituld süütamas.

Tartu vallavanem Jarno Laur andis jaanipäeval pidulikult üle tunnustused meie valla kauni kodu konkursil osalenuitele. Vastavalt hindamiskomisjoni otsusele tunnustati valla tänukirjaga kõiki konkursile esitatud kandidaate. Vahi alevikus asuv Müta tn 12 kinnistu esitati Tartumaa kaunis kodu 2024 konkursi kandidaadiks, kus kinnistu valiti ka kolme ilusaima Tartumaa kodu hulka. Konkursi „Tartumaa kaunis kodu“ 2024. a kolm parimat pälvivad traditsiooniliselt Eesti Vabariigi presidendi tunnustuse.

Vahi alevikus asuva Müta tn 12 kinnistu omanikud tunnustust vastu võtmas.

Vaade Vahi alevikus asuva Müta tn 12 kinnistu õuelt.

Võidupüha Tartu vallas

Katrin Sisask,
Tartu valla Kuukirja toimetaja

23. juunil tähistati igal pool Eestis võidupüha. Nii ka Tartu vallas. Mitmes kogukonnas heisati kell 8.00 hommikul Eesti lipud. Kell 9.00 asetati pärjad Äksi Vabadussamba jalamile. Kõne pidas Tartu vallavanem Jarno Laur ja isamaalisi laule lauldi koos Äksi segakooriga. Maarja-Magdaleena Vabadussamba juurde koguneti kell 10.00 ja sealgi pidas kõne vallavanem ning isamaalisi laule esitas Maarja-Magdaleena segakoor.

Sel aastal süüdati Võidutuli Narvas. Sealt liikus see edasi kõigisse maakondadesse. Tartumaal jagati Võidutuld edasi Alatskivi. Tartu valla poolt võttis tule üle vallavolikogu aseesimees Martin Pedak, kes selle Tabivere tulealtarile tõi. Tabivere Muuseumi juurde, kus tulealtar asub, oli kogunenud hulk rahvast. Kõned pidasid tule toonud Tartu Vallavolikogu esimees Martin Pedak ja Tabivere Rahvamaja juhataja Anette Lauri. Artur Aunapi juhendamisel esines senioransambel Laulusõbrad.

Tabivere tulealtariilt said kõik vallaelanikud Võidutule viia enda kodudesse. MTÜ Äksi aleviku kogukond juhatus liikmed Maarja Vaher ja Katrin Sisask koos tütre Kertu Karjaga viisid tule päikesepaneelidel sõitva Särtsuparvega üle Saadjärve Äksi sadamasse.

MTÜ Äksi aleviku kogukond juhatus liikmed Maarja Vaher ja Katrin Sisask ning tema tütar Kertu Karja koos Tartu Vallavolikogu aseesimehe Martin Pedakuga Tabivere tulealtari juures.

Tabivere tulealtari juures esines Artur Aunapi juhendamisel senioransambel Laulusõbrad.

Kanarbiku tantsupidudest

Kaidi Mägi,
Laeva Kultuurimaja juhataja ja
naisrühm Kanarbiku tantsija

Laeva naisrühm Kanarbik osales mai-kuu lõpus V Kagu-Eesti tantsupeol „Minu südames“ ning juunikuus Tartumaa tantsupeol „Juure juures“. Mõlema etenduse tarbeks harjutati kogu aasta ja proovipäevad enne pidusid väljakul olid pikad, kuid vajalikud. Naised andsid endast südamest kõik ning tantsupeod õnnestusid imeliselt. Etendused läksid tõesti hinge ning nii mitmelgi naisel oli silmis rõõmupisar, sest südamest südamesse tantsimine puudutas meid kõiki. Aitäh teile, armas Kanarbik, et hoiate rahvatantsu au sees ning esinete nii lähedal kui ka kaugel.

Military Truck Weekend Raadil

Marek Rohejäär,
MilitaryTruckWeekend korraldaja

Korraldame teist aastat Raadil 3. augustil militaarmasinat šoud ja näitust. Kokku tulevad erinevad roomiksõidukid ja militaartaustaga masinad.

Erinevalt muudest üritustest, saab masinatega huvisõite teha ja näha, kuidas masinad purustavad romusõidukeid. Huvisõitudele on alati olnud suur huvi, tegu on 38-liitriste V12 tankimootoriga suurtükiveokitega, sees on ruumi viiele kaasasõitjale. Samuti on kohal Kaitseliidu Põhja-Tartumaa maleva soomukid. Huvisõite saab teha kl 12.00–18.00, šousõidud algavad kl 15.00.

Sellel aastal on võimalik ka külastajal ise sõita testrajal 6x6 masinatega, muidugi koos instruktoriga, kes juhendab ja tagab ohutuse rajal. Võimalik valida 3–4 erineva masina vahel ja külaline saab huvitava sõidukogemuse. Publik saab vahepalaks näha USA V8 autode rehvipõletamist, ehk *burnouti*. Lisaks teeme 6x6 masinate omavahelise tõmbevõistluse algusega kl 16.00, omavahel proovivad jõudu erinevad masinad ja pealtvaatajad näevad esmakordselt sellist võistlust Baltikumis. Lastele on batuudid ja ka paar võistlust – tegevust jätkub kogu perele.

Lisainfo
www.militarytruckweekend.ee
FB militarytruckweekend

MILITARY TRUCK WEEKEND
Raadi lennuväli Tartu Vald
3. AUGUST 2024
kl 12.00 - 18.00

BALTIKUMIS ESMAKORDSELT!

- 6X6 MASINATE TÕMBEVÕISTLUS kl. 16.00
- SHOW SÕIDUD
- V8 BURNOUT SHOW
- HUVISÕIDUD kl. 12.00 - 18.00
- LASTELE ATRAKTSIOONIDE ALA

Päeva juhib JANAR JÄRV

USA AUTOOLE PARKIMINE SISALAL

www.MilitaryTruckWeekend.ee

Täispilet 10 € / Sooduspilet 8 € / Perepilet 25 €
Piletid saadaval kohapeal ja FIENYA.COM lehelt

Antiikhõbe Põltsamaal

Merike Roosaar,
Antiikhõbe

Kaunil juuni hommikul sai Antiikhõbeda seltskond kokku ja reis Põltsamaa poole võiski alata. Juba mõnda aega mõlgutasime, et kuhu võiks minna ennast tuulutama ja silmailu turgutamiseks valisime rooside ilu.

Põltsamaa võttis meid vastu imeliselt sooja ilma ja rikkalikku õiteiluga. Jalutasime ja nautisime lõhnu ja värve, ning igauks läks koju kauni roosiistikuga. Seiklesime edasi Põltsamaa lossis, kus uurisime põnevat näitust ja kuulasime toredat kontserti kohalikest laululastelt. Ringi kõndides avastasime ennast imelises purskkaevudest ja sillakestest ümbritsetud pargis, kus toimus Isamaa partei meeleolukas eurovalimistele pühendatud kokkusaamine. Seadsime ennast kuulama ja vaatlema, et olla kursis, missugused mõtted Isamaas valitsevad. Maitsesime riigikoguliikme Aivar Kokka maitsvaid pannkooke, lõime rütmi

Jüri Homenjale, ning plaksutasime hr Jüri Ratta sisukale kõnele. Avanes võimalus ka hr eurosaadikuga (tänapäevaks juba) põgusalt rääkida ja väike jäädvustus meie mälestuste albumisse teha. Headest emotsioonidest kantuna möö-

dus tagasisõit ruttu. Hea seltskond, päikseline ilm, tore maitseelamus ja teadmine, et me saime hakkama ja elame veel!

Wäägvere Wolk V

Ülle Kool, Wäägvere külakogukond,
MTÜ Amme Kannel

6. juulil toodi suurt maailma väikesse Wäägvere külakesse. Samuti viidi killukesi meie koduküla kultuurist ja tegemistest tagasi suurde maailma.

Juubelifestivaliga tähistasime Wäägverest pärist maailmakuulsa kontrabasimängija Ludvig Juht 130. sünniaastapäeva. Temagi oli mees, kes viis väikesse Wäägvere suurde maailma.

Pillimehed Brasiilisast, Leedust, Lätist ja Eestist esitasid oma rahva pillilugusid ja laule. Värvikirevates rahvarõivastes tantsijad täitsid ära ansamblite vahetumiste pausid. Pillimeister näitas ägedaid asju, mida pillidega saab teha ja mis helisid saab erinevatest esemetest välja võluda. Tehti käsitööd ja õpiti uusi taaskasutusnippe. Lastenurk oli signinat ja signinat täis. Kõige selle keskel keerles uhkelt ja väarikalt karussell, mis meelitas keerlema nii väikseid kui suuri. Suure Wolgiorkestri jaoks kippus lava juba väikeseks jääma...

Ja muidugi imeline ning soe publik, kes kõike nautis! Kui tagasisides öeldakse, et ei olnud isegi aega süüa minna, sest

siis oleks millestki heast ilma jäänud - ei oskagi miskit kosta enam...

Me ei kahtle, et Wäägvere külaplats ja tantsuplats on saanud õigesse kohta. Siin valitseb sõbralik õhkkond ja hea energia. Kui pillimehed mängivad, siis tantsuplats ei seisa tühjana. Tore on näha, kuidas inimesed kohtuvad ja üksühe head seltskonda nautivad.

Aitäh kõigile esinejatele, toetajatele, abilistele! Kohtumiseni järgmisel, Wäägvere Wolk VI!

Foto: Rein Leib

Rahvatantsurühm Vallatu Auto. Foto: Jaanika Iljas

Kevadel rajatud peenar pakub kogukonnale ravimtaimi ja silmailu

Birgit Pai,
Raadi alevi elanik

Mul tuli ühel jalutuskäigul mõte rajada ravimtaimepeenar. Nagu head ideed ikka, tekivad need värskes õhus olles. Niisiis, enne kui lõin labida maasse, küsisin oma ideele tagasisidet Raadi elanike FB grupis, kus inimesed olid toetavad. Samuti vaatasin enne koha üle ja kooskõlastasin oma tegevuse Tartu valla arhitekti Eglega. Aitäh Eglele nõu ja toe eest!

Taimed ostsin Juhani puukoolist ja kuna selle peenra rajamine toimus minu enda vahenditest, siis otsustasin esialgu proovida tagasihoidlikult ja rajasin väiksema peenra. Peenrakasti tellisin Pöök Studiost. Aitäh ka neile,

peenrakast näeb minu meelest väga vinksvonks välja :)

Taimede eest hoolitsemisel ei kasuta sünteetilisi taimekaitsevahendeid ja väetisi. Kuna peenar asub ühisalal, kus jalutame ise, meie lemmikud ja mängivad lapsed, siis arvan, et oleks minust üsna vastutustundetu toimetada teisti kui loodushoidlikult. Samuti vastutan ja toimetan ise peenra heakorra eest, kuid kutsun ka teisi heaperemehelikult peenraste suhtuma. Siiani probleeme ei ole olnud!

Ja nii oligi! Ideest teostuseni!

Nüüd pole midagi muud, kui lisada külma vette paar värsket piparmündi- ja melissilehte – see värskendab imehästi!

Hääd ja paremat!

Äksi avatud õuedel tähistatakse kirikukella paigaldamise kolmekümnendat aastapäeva

Esa Luukkala,
Äksi koguduse õpetaja

Aune Sepp on sündinud 1956. aastal Aru talus, Voldi külas. See on Äksi kiriku juurest umbes 1 kilomeetri kaugusel. Palusin Aunel natuke meenutada oma lapsepõlve, Äksi kirikut ja rääkida uue kirikukella paigaldamisest 30 aastat tagasi.

Oleme praegu siin Äksi pastoraadis, kus nõukogude ajal tegutses vahepeal ka kool. Kas sina käisid ka siin koolis?

Käisin kaks nädalat eelkoolis siinsamas pastoraadi majas. Siin oli sellel ajal Kukulinna 7-klassiline Kool. Aga ülejäänud kooliaja käisin Lähte Keskkoolis.

Räägi natuke sellest, kus sa oled töötanud.

Töötasin peale H. Elleri Muusikakooli lõpetamist Lähte Keskkoolis muusikaõpetajana 16 aastat ja hiljem 26 aastat Tabivere Lasteaias direktorina.

Sa oled kogu oma elu elanud

siin Äksi kiriku lähedal. Milline suhe on sinul olnud kirikuga?

Nii nagu paljudes peredes, ei olnud ka meil kombeks kirikus käia, sest nõukogude ajal ei kiidetud seda heaks. Aga kui kirikus oli teenistus ja uks oli lahti ning orel mängis, siis läksin ikka orelimängu kuulama. Kui olin keskkoolis, siis kutsuti mind ükskord välja direktori juurde sellepärast, et mind oli nähtud kirikus jõulujumalateenistusel. Naaber oli kaevanud ja õppealajuhataja ütles, et nõukogude kooliõpilasel ei sobi kirikut külastada. Küsiti, et mis ma kirikust tahtsin ja miks ma kirikus käisin. Vastasin, et käisin oreli kuulamas ja ilusat kuuske vaatamas. Õnneks direktor naeratas ainult ja ütles mulle kabinetist välja minnes, et kuula oreli kiriku ukse juures, ära teinekord sisse mine.

Tegelikult oli meie küla laste jaoks kirik tähtis koht, sest mängisime trifaad kiriku juures. Poisid käisid ka kiriku keldris, nad läksid kivide vahelt sisse. Kiriku juures olid ka suured kuused – ronisime kuuskede otsa, kogu aeg mängisime kiriku pargis. See, mis on keelatud, tekitab ju huvi. Ägedamad poisid rääkisid,

Tartu Vallavolikogu kogukonna- ja kultuurikomisjoni esmee Aune Sepp 2021. aastal võidupüha tseremoonial Elvas. Foto: Katrin Sisask

kuidas nad olid käinud käärkambris, kui ukseid lahti olid.

Äksi kiriku altaril on ilus krutsifiks, millel on näha vigastused, mis on tekkinud siis, kui see millalgi nõukogude ajal varastati. Kas sa sellest loost midagi tead?

Ma sellest palju ei tea, ainult seda, et kiriku käärkambriga ukse murti lahti ja otsiti kirikust veini. Siis varastati krutsifiks,

Äksi kirikukell.

aga minu teada ei ole seda välja selgitatud, kes seda tegi. See toimus millalgi 70ndatel aastatel. Lõpuks leiti krutsifiks vanakraami turult. Miilits otsis krutsifiksi ja küsitles ka seda inimest, kes seda vanakraami turul müüs. Aga lõpuks jäi see asi välja selgitamata.

Sind ennast ristiti 1990. aastal. Räägi natukene sellest, milline see aeg oli Eestis ja kirikus?

Kui nõukogude aeg mööda sai, siis tekkis selline laine, kus inimesed, kes kirikuga varem ei olnud kokku puutunud, hakkasid nii ennast kui ka oma lapsi ristima. Ka leerikooli tulijaid oli päris palju, eriti käisid leeris need, kes tahtsid abielluda. Mina olin ristimise peale mõelnud ja sellepärast lasksin nii ennast kui oma lapsed ristida, kui ka see võimalus tekkis. Abikaasa Bernhard, kellega 1974. aastal abiellusime, oli juba lapsena ristitud.

Äksi kiriku ukse juures on vasktahvel, mille peal on kuupäev 23. juuni 1994 ja nimekiri isikutest ja ettevõtetest, kes annetasid raha uue kirikukella jaoks. Millepärast oli vaja uut kella, mis vanaga siis juhtus?

Vana kell tegi kummalist heli, oli mitmest kohast kaotanud suuri tükke ega helisenud korralikult. Suvel 1993 korraldasime esimese Äksi kihelkonnapäeva ning siis tekkis mõte, et Tartu ja Tabivere valdade rahvaga võiksime uue kirikukella hankida. Sel ajal oli koguduse õpetajaks Urmas Oras ning juhatuse esimeheks Harald Raukas. Äksi Ehitus OÜ valmistas puidust korjanduskastid Kalev Raudsepa eestvedamisel. Esimese kihelkonnapäeva lõpus paigaldati need kastid avalikesse kohtadesse: kauplustesse, koolidesse, raamatukogudesse

ja mujale, kus rahvast liikus. Niimoodi said inimesed annetada raha kirikukella uuendamiseks. Kella uuendamist toetasid ka kohalikud ettevõtted ja mõlemad vallavalitsused. Lisaks oli meil kokkulepe ühe kohaliku suurärimehega. Teadsime, et uus kirikukell maksab umbes 40 000 krooni. Pärast uue kella paigaldamist jäi raha veel üle 8000 krooni, see annetati kirikule.

Kes valmistas Äksi uue kirikukella?

Uus kirikukell valati ARSi valukojas Tallinnas. Äksi kirikukell on esimene kirikukell Eestis, mis on valatud oma valuseguga Eestis peale Teist maailmasõda. SAME OÜ toetas transpordiga, ja nii viisime vana kirikukella ARSi, kus see maha laaditi ja tõsteti peale uus kirikukell. SAME tõi tõstuki ja aitas ka uue kella paigaldamisel. Uue kella esimene helistamine toimus 1994. aastal teise kihelkonnapäeva hommikul. Siis toimus ka kella pühitsemine.

Sina elad siin kiriku kõrval. Mida kirikukella helisemine sinu jaoks tähendab?

Kui kirikukell helisema hakkab, siis jääb igasugune töö pooleli. On pühapäev, hingamise päev ning aeg mõelda natuke iseenda ja möödunu peale. Kas minuga on kõik hästi? Kirikukella helisemine tuletab meelde, et ükskõik mis juhtub, Jumal ikka hoiab mind.

Milline on sinu meelest keskmise eestlase suhe kirikuga? Kas midagi on muutunud 30 aastaga?

30 aastat tagasi oli selline aeg, kus usuti, et kõik muutub paremaks ja palju on meie endi kätes, et kõike paremaks muuta. Minu põlvkond on ju sündimisest alates tunnetanud seda, et see nõukogude aeg, vene aeg on nagu koorem õlgadel. Ei saa öelda, et lapsepõlv oleks halb olnud, aga lihtsalt oli pea kohal kogu aeg see hukkamõistev riiklik süsteem. Nüüd oli aga meie oma riik vabaks saanud ja liikusime koos parema homse poole. Oli selline arusaam, et elu paremaks muutmise jaoks on vaja meeskonnatööd, et elu paraneb siis, kui üheskoos otsustame midagi ja teeme seda koos. Tänapäeval on arusaam muutunud, need asjad on kuidagi üksteisest eraldunud. Praegusel ajal ähvardavad meid nii paljud segadust tekitavad eluhoiakud, nüüd on kuidagi kirik ja enda hoidmine jäänud väiksemasse ringi. Elu on tänapäeval väga killustunud ja negatiivset infot on ümberringi igapäevaselt palju. Sellepärast tunnen, et olen siis kaitstud, kui väärtustan iseennast sellisena nagu olen ega jookse kogu sel-

le tormiga kaasa. Kirik aitab hoo maha võtta ja tunnetada elu põhiväärtusi ja inimeseks olemise suurust. Sellega on nii nagu raamatus „Taevakivi“ on kirjutatud: „Ongi pühapäeva varahommik, kuulen Äksi koerte haukumist ja õige pea hakkab kirikukell lööma.“ Näiteks meie koer hakkab alati laulma, kui kirikukella kuuleb. See on nii tore, et uus kell on juba 30 aastat olnud meid kutsumas elu põhiväärtuste juurde tagasi.

Pühapäeval 11. augustil toimub Äksi kogukonna päev avatud õued, mille üks osa on ka Äksi kirikus kell 11.00 algav jumalateenistus. Teenistusel laulab Äksi segakoor ja osaleb ka Lõuna piiskopkonna uus piiskop Marko Tiitus.

Äksi avatud õued tuleb juba viiendat korda

*Katrin Sisask,
MTÜ Äksi aleviku kogukond esimees*

Tänavune Äksi kogukonnapäev avatud õued on natuke teistmoodi. Nii nagu alati oleme ka sel aastal teinud üleskutse elanikel oma aedades midagi põnevat teha ja külastajatele pakkuda. See algne ürituse idee jääb samaks ja juba alates kell 9.00 hommikul ootavad alevikus avatud aiad endale külla! Juhuse tahtel on sel aastal nii, et Äksi villavabriku avamisest möödub 200 aastat, uue kirikukella paigaldamisest 30 aastat ja valmimas on Õ-stend, mis paigaldatakse Otto Wilhelm Masingu mälestuseks. Need kõik sündmused oleme sel aastal oma kogukonna päeva sisse põiminud. Ootame väga kõiki neist osa saama! Vihjeks nii palju, et sel päeval jõuab ka Otto Wilhelm Masing ise üle mitmesaja aasta tagasi Äksi.

11. augustil kell 15.00 ootame kõiki Äksi pastoraadi juures toimuvale Väägvere külateatri etendusele „Masingu Taevakivid“. Peale etendust toimub Äksi laulu ametlik esmaesitus, avatakse Õ-stend ja õhtut jääb lõpetama Henri Kääriku kontsert. Üritus on kõigile tasuta. Täpse info leiad Facebookist ja Äksi aleviku kodulehelt www.aksi.ee

Tartu valla KUNSTITEE ootab avastamist!

Karita Tilk,
Tartu Vallavalitsuse
kultuuritöösperialist

6. juulil kell 18 avati Galerii No1 õuel Äksi rahvusvahelises kunstilaagris „Arts of survival“ valminud näitus. Ühtlasi oli see viimaseks, kaheksandaks, kunstipeatuseks kunstifestival „Linnast välja“ raames loodud KUNSTITEEL.

Rahvusvahelises kunstilaagris osales 12 kunstnikku Süüriast, Pakistanist, Soomest, Belgiast, Portugalist, Hispaaniast, Hiinast ja Eestist. Laagris valminud näitus on rändnäitus, mis augusti lõpuni on kõigile huvilistele avatud Galerii No1s ning seejärel läheb Nõo ja Elva valda. Kunstifestival „Linnast välja“ raames loodud inspireeriv KUNSTITEE kulgeb Tartu vallas mööda tuntud ja vähem tuntuid teid ning juhhib tähelepanu põnevatele, väärtuslikele ja

Sisevaade ühest Galerii No1 „kunstikuubikust“. Foto: Rein Leib

ka unustatud paikadele. Pea 50-kilomeetrilisel kunstitee trajektooriga saab tutvuda 8 kunstipeatusega, mille loomisesse on kahe aasta jooksul panustanud 44 kunstnikku Eestist ja välismaalt. Kunstiteed saab avastada läbi rakenduse, mis on varustatud täpsete asukoha koordinaatide, piltide ning eesti- ja inglisekeelsete sisututvustuste ja helifailidega. Rakendus on leitav nii festivali kodulehel linnastvalja.ee kui ka Tartu valla kodulehel tartuvald.ee. Lisaks rakendusele on valminud ka kunstitee voldikud, mis on leitavad Tartu valla raamatukogudes ja kultuurimajades.

Rahvusvahelises kunstilaagris osalenud kunstnikud koos Eesti korraldajatega. Foto: Rein Leib

Kunstifestival „Linnast välja“ on Tartu valla projekt, mis kuulub Tartu 2024 põhiprogrammi.

Tartu 2024 Tartu vald

Kunstifestival „Linnast välja“ kutsub alates 6. juulist

LINNAST VÄLJA

Tule kulge Tartu vallas mööda inspireerivat KUNSTITEED, mille on loonud 44 kunstnikku Eestist ja välismaalt!

- 50 kilomeetrit avastamist
- 8 KUNSTIPEATUST

Leia KUNSTITEE trajektoori meie kodulehelt linnastvalja.ee ja TULE LINNAST VÄLJA!

Tartu 2024
Euroopa kultuuripealinn

A.LeCoq
Joogipartner

Delfi
Meediapartner

Kunstide kolmnurk Õhina Õpitoas

Krista Käremaa,
Õhina Õpitooba

Kuidas kultuuride segaduses ellu jääda – rahutut maailma aitab tasakaalustada vaimne tegevus ja eneseväljendus erinevates tegevustes. Õhina Õpitoa projekt „Kunstide kolmnurk“ on osa Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 põhiprogrammist.

Rõõm on tuua kultuuripealinna üritusi Kõrvekülla Õhina Õpituupa. Ellujäämise Kunstide eesmärkidest lähtuvalt eksponeerime Tartu lähedust, Kõrveküla eripärasid, omapärast kaasaegset arengut, pakume inspireerivat keskkonda, avarat loodusvaadet otse Kõrveküla alevikupiiril.

Õhina Õpitoas saab teoks kolm kunstilist üritust.

14. ja 21. augustil ning 04. septembril toimub savist kunsti loomine. Loodus annab meile suvisel ajal palju inspiratsiooni ja keraamika töötoas salvestame taimed savisse. Juhendaja Monika Zirkeli õpetustel ja Krista Käremaa abiga on võimalus voolida savist esemeid. Keraamika töötuba juhatab sisse taimetarkustest ja taimeväest rääkiv üllatusesineja. Võimalus on teha loomingut, mis kõnetab just osalejat, lisaks teeme esemeid heategevusfondile Minu Unistuste Päev. Keraamikaga tegelemine on kui teraapia, mis annab mõnusa rahulolutunde.

25. augustil saab kunstniku Marika Maramaa juhendamisel maalida oma mandala. Võimalus on väljendada oma loovust, nautida protsessi ja olla üllatunud vahvast tulemusest. Heade mõtete kogumiseks on kutsutud ka inspiratsioonikõneleja – laulja ja india kultuuri tundja Airi Vipulkumar Kansar. Ta kõneleb ellujäämise kunstidest oma elus. Mandala sobib kõigile.

14. septembril on tulemas räpikunsti õpitooba, mis on suunatud noortele. Võimalus õppida populaarse räppari AG juhendamisel räppimist. Räpimuusika on hetkel terves maailmas väga palju populaarsust kogunud. Töötoa eesmärk on motiveerida noori tegutsema ning õpetada, kuidas leida endas kirk millegi vastu ja kuidas oma ideed realiseerida. Töötoas saab noor algteadmised muusika loomisest, õpetame eneseväljendust ja oma sõnumi edastamist läbi loomingut.

Ootame registreeritud osalejaid Õhina Õpituupa.

Lõpetame ilusa ja sooja suve mõnusate kunstiliste Tartu 2024 projekti tegevustega!

Kõikides töötubades on kohtade arv piiratud ja läbi kodulehe <https://ohinaopituba.ee/> saab end kirja panna. Üritused on leitavad Facebooki lehel: <https://www.facebook.com/ohinaopituba> ja <https://tartu2024.ee/> Täpsem info: <https://tartu2024.ee/et>

Kultuur kuldkaandikul koju kätte

Tartu 2024

Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 programm toob aasta lõpuni kaasa rohkelt põnevaid sündmusi üle Lõuna-Eesti. Teiste seas pakub kultuuriampsu ka Tartu vald, kus kostitatakse kohalike ja külalisi kunstifestivalide, töötubade, kontsertide ja spordisündmustega.

Lisainfo kõigi sündmuste kohta on veebilehel www.tartu2024.ee

KULTUURIPEALINN TARTU VALLAS:

7. mai – 31. oktoober	Kunstitee „Linnast välja“ www.linnastvalja.ee/kunstitee
25. juuli	Marta Djourina töötuba „Hõljuv fotolabor“, Jääaja keskus
27. juuli kell 11.00–15.00	Kunstiinstallatsiooni „Jäätuhk“ giidituur, Jääaja Keskus
14. august kell 18.00–20.00	Keraamika töötuba – taimetrükk savisse, Õhina Õpitooba
15. august kell 15.00–19.00	Töötuba: „Mis siis, kui kogu jää sulab? Polaarmaastikud ja eksperimendid koos Martin Liiraga“, Jääaja keskus
25. august kell 12.00–	Kultuuride dialoog- meelerahu mandala loomine, Õhina Õpitooba
14. september kell 15.00–	Räpituuba koos AG-ga Õhina Õpitooba
12. oktoober	2. Tabivere Rahvajooks Tabivere staadion

Tartu valla koolide 2023./2024. õppeaasta lõpetajad

LÄHTE ÜHISGÜMNAASIUM,

12. t klass.

Klassijuhataja
Henri Käärik

Friedrich Adamson, Annabel Hermits, Aho Hiiemäe, Jass Kaspar Jurs, Luise Järve, Erik Jääger, Mari Kivitalu, Kristo Kullaste, Karl-Marten Kütt, Renar Lepik, Tauri Lill, Matthias Mölder, Ursula Paap, Karolina Paju, Elizaveta Pedova, Ralf Robert Pilt, Sirli Pärn, Angelica Rumjantsev, Kirill Smuglin, Sigvrid Soots, Rasmus Säär, Maria Toomsalu, Rebeka Toomsalu

Foto: FNA OÜ (Neeme Aria)

LÄHTE ÜHISGÜMNAASIUM,

12. ms klass.

Klassijuhataja
Helena Saar

Ramona-Keit Gusseinov, Janella Jugaste, Kristin Jüris, Cärolyn Kalda, Keidi-Käroli Kase, Dagmar Henriette Levin, Melina Luik, Kädelin Lvov, Kristofer Pann, Maris Rammi, Angela Rebane, Annabell Tarv, Noora Nukka, Mirjam Piirsalu, Antero Pöder, Annabel Toivonen, Keiti Lisette Tuhkur

Foto: FNA OÜ (Neeme Aria)

Lähte Ühisgümnaasiumi lõpuaktus 20.06.2024

LÄHTE ÜHISGÜMNAASIUM,

9. a klass.

Klassijuhataja
Üllar Łoks

Joonatan Adamson, Keiro Ainsoo, Saara Lota Jurs, Kaspar Kaasik, Paul Martin Kabral, Marten Koppel, Joosep Lille, Elisabet Lohman, Henry Paabut, Evert Pilt, Kaspar Posti, Kerdo Pärna, Elizabeth Rjabinin, Jaagup Saarepuu, Eliise Siim, Hendrik Sulg, Mariann Torim, Kristjan Täär, Hendrik Visk

Foto: FNA OÜ (Andrus Mekk)

Lähte Ühisgümnaasiumi lõpuaktus 20.06.2024

LÄHTE ÜHISGÜMNAASIUM,

9. b klass.

Klassijuhataja
Jürgen Hendrik Voitka

Jaan Armi, Madis Armi, Krisette-Lii Haabma, Tristan Kaasik, Marvet Kirs, Marthen Luiv, Maribel Masur, Robert Nõlvak, Keitlin Olesk, Magnus Rohejärv, Ergo Soover, Edita Taluste, Maarja Vasil,

Foto: FNA OÜ (Andrus Mekk)

Lähte Ühisgümnaasiumi lõpuaktus 20.06.2024

LÄHTE ÜHISGÜMNAASIUM,

9. c klass.

Klassijuhataja
Helle Järvalt

Sergo Dietrich, Ketriin Eismel, Mari Kaasik, Kermo Keedus, Grete-Liis Koster, Laura-Mari Möller, Susanna Pihor, Kert Kenneth Pilt, Reigo Raasik, Lotte Rebase, Mia Reitel, Mirtel-Liis Siion, Rannar Uuk, Rayan Veiman, Agnes Väester

Foto: FNA OÜ (Andrus Mekk)

KÕRVEKÜLA PÕHIKOOI,

9. a klass.

Klassijuhataja
Tatiana Albakhtina

Sten Markus Adamson, Bohdan Koval, Aron Ergma, Cristian Kazbekov, Mihkel Kivastik, Martin Koka, Kaspar Koor, Liis Marie Lepp, Oliver Robert Luulik, Carolina Isabel Migul, Tõnn Mihhailov, Hugo Mõttus, Karmen Orav, Marten Pogost, Grettel Puhm, Teele Pöder, Voldemar Pärn, Mia Rebaste, Tuuli Salus, Elissa Tõrva, Pärtel Valge

Foto: Pildikompanii OÜ**KÕRVEKÜLA PÕHIKOOI,**

9. b klass.

Klassijuhataja
Gerro Avarlaid

Andra Hallop, Liisi Kesperi, Laura-Liisa Kevend, Marten Kiissel, Kaur Laanesaar, Kristofer Lond, Marta Maasik, Otto Ojasaar, Raiko Pedaste, Roland Plumer, Gregor Prükk, Elina Siniorg, Helena Tamm, Getrin Teenu, Grete Öis, Kenert Ander Öu

Foto: Pildikompanii OÜ**KÕRVEKÜLA PÕHIKOOI,**

9. c klass.

Klassijuhataja
Heiki Rokka

Maibrit Aas, Aliis Hüva, Heidi Kalg, Marko Karzubov, Rait Kazbekov, Karel Kera, Emilie Katharina Kodanik, Mark Korenevski, Berili Kuul, Rasmus Kütt, Henri Lehtmaa, Lennart Liivamägi, Nora Mäesalu, Hardi Nurmsalu, Marleen Ollissaar, Mirtel Padar, Krisete Pärna, Sten Soopalu, Gerty Sulakatko, Annemari Suvi, Artur Vesterinen, Kirke Stefani Vider, Glen Kevin Värton,

Foto: Pildikompanii OÜ

J. V. VESKI NIM MAARJA-MAGDALEENA PÕHIKOOI,

9. klass. (64. lend)

Klassijuhataja
Kirsti Kadaja-Prodanets

Anette Grete Kase, Kaimar Kask,
Kamille-Carolyne Küngas, Laura
Laur, Rihard Liblikas, Anette Oja,
Eleliis Orma, Rayan Pardanen,
Nelenora Poolak, Sandra Roos,
Indrek Siimenson, Piia Tammistu,
Eleriin Vihtol, Kelli Sandra Vihtol

Foto: Rein Leib

TABIVERE PÕHIKOOI,

9. klass.

Klassijuhataja
Rein Jõeveer

Marko Joonson, Roland Kaasik,
Getter Kahar, Johanna-Elisabeth
Kaldvee, Egle Kamarik, Rasmus
Köll, Joonas Kurs, Grethe-Eliise
Lindma, Brigitta Lipp, Johannes
Juhan Lokko, Janar Makkar, Carola
Mandel, Robin Rajaleid, Gunilla
Raudsepp, Ander Sepp, Kirsi Tiits,
Kristeli Toome, Janno Urm, Kevin
Urm

Foto: FNA OÜ (Neeme Aria)

LAEVA PÕHIKOOI,

9. klass.

Klassijuhataja
Kristiina Metsanurk

Melany Klausen, Reio Marten,
Kangur, Mattias Kukk, Rivo Vesi,
Daniel Tõnsing

Foto: Kristjan Praks

Laeva kool triivib aktiivselt ning meeleolukalt õppeaasta lõpu suunas

Kervin Kull,
Laeva Põhikool

Õppeaasta viimane pool on Laeva Põhikoolile olnud väga aktiivne ning tegus. Maikuud alustati kunstinädalaga, kus jätkus tegevusi igas vanuses õpilastele. Samal nädalal said paika ka kogu õppeaasta väldanud mälumängu lõpptulemused, kus võitjaks osutus 8. klassi võistkond. Kõige suuremaks ürituseks antud nädalal oli aga suur kevadkontsert, mis toimus 10. mai õhtul Laeva Kultuurikeskuses. Pisikese Laeva kooli kohta oli kontsert taaskord väga rohkete etteastetega ning väga meeleolukas. Kevadkontsert on mõnus traditsioon, mis seob endas igal aastal ka emadepäeva.

Maikuu viimasel päeval sai koolipere aga ette võtta midagi teistsugust, kui koolipäeva asemel sõideti külla meie lõunanaabritele Lätist. Õpetaja Katre Sisaski eestvedamisel ning Hea Hariduse Fondi poolt rahastatud õppekäik viis koolipere Raksi kaamelipargi ning Beverina puuskulptuuride ning labürintide avastusmaailma. Õpilased tundsid väljasõidust väga suurt rõõmu ning huvitavad loomad ja avastust vajavad labürinidid ning puuskulptuurid pakkusid põnevust kauemaks.

Õppeaasta viimased kaks nädalat möödusid samuti terviselt, kui tavaliste koolipäevade asemel sai koolipere osa näiteks koolilaadast, mõtte- ja

lauamängude hommikust, erinevatest ekskursioonidest ning paljust muust huvitavast.

Õpilasesinduse liige Emma Maueri tagasivaade möödunud õppeaastale: „Laeva kool on pisike, kuid meid on õnnistatud väga toredate ja abivalmitte õpetajatega, kes meile alati parimat soovivad. Meil on koolis väga palju üritusi ning koolipäevades leiab alati midagi uut ja põnevat. Möödunud õppeaastal avastasime mitmeid uusi kohti, tutvusime paljude külalistega erinevatelt elualadelt ning rikastasime oma teadmisi paljude uute mõtetega.“

Maarja-Magdaleena Pahupidi Pärlid lõpetasid õppeaasta pärlitega koogil

Kristi Jaanus,
Pahupidi Pärlite juhendaja

4. aprillil saavutas Pahupidi Pärlite 1.–4.klassi trupp edasipääsu Sindi Vabariiklikule Kooliteatrite Festivalile.

Enne seda väga olulist esinemist mai lõpus harjutati palju ning noori juhendas proovides ka Harrastusteatrite Liidu juhatause liiga Tiina Tegelman. 25. mail esinesid noored näitlejad Sindi

Seltsimajas Vabariiklikul Kooliteatrite Festivalil. Maarja-Magdaleena põhikooli Pahupidi Pärlite 1.-4.klassi trupp osales Eno Raua „Pliiatsilooga.“

„Kooliteater 2024 SINDI“ algklasside kooliteatrite riigifestivalil osales 12 kooliteatrit, kokku 230 teatritegijat. Žüriisse kuulusid TÜVKA etenduskunste osakonna tudengid Robin Täpp, Oskar Kröönström ning Oskar Viirand.

Pahupidi Pärlite trupp saavutas avatud ja mõtestatud mängu eest eripremia. Kollase pliiatsi rolli eest võitis näitleja-

preemia 2. klassi õpilane David Tamistu.

Eduka teatriaasta lõpetasid noored Maarja-Magdaleena näitlejad Vanemuise teatri külastusega: 30. mail käisid Pahupidi Pärlid Tartus maakondlikult teatripäevalt auhinnaks saanud „Butafoorse koogi valmistamise“ töötoas ning valmistasid pärlitega kaunistatud isuäratavaid koogikesi. Nüüd on vaja veel leida näidend, kus saab kõiki neid koogikesi kasutada.

Tänu Hea Hariduse fondile käidi nii olümpiamängudel kui ka varandust otsimas

3. klassi klassijuhataja Kristi ja õpilased: Risanna, Kristen Kaur, Oliver Sander, Oddvar ja Mario

Kevadeti on hea tavaks kujunenud pidada koolitunde väljaspool klassiruumi. Selle maikuu palavate ilmade ajal tuli Maarja-Magdaleena põhikooli kolmandale klassile hea mõte minna palavas klassiruumis õppimise asemel Tartusse muuseumi külastama.

Kõigepealt külastasid 3. klassi õpilased Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi, sest see aasta on ju olümpia-aasta.

Olümpiaväärtusi tutvustavas programmis korraldati ise olümpiamängud.

Kolmandik Kristen Kaur kirjeldab oma muuseumielamust: „Käisime Spordimuuseumis. Seal tegime oma pisikesed olümpiamängud. Muuseumis nägin paljusid spordivahendeid ja mängu. Kõige rohkem meeldis mulle ralliauto simulaatoriga mängimine.“

Mariole ja Sebastianile meeldis Spordimuuseumis sporti teha: „Meile meeldis kõige rohkem korvpalli mängimine.“

Oliver Sanderil jäi muuseumikülastusest meelde: „Spordimuuseumis me tegime võistlusi ja tegime endale medali. Mulle meeldis kõige rohkem see, kui ma sain ralliautoga sõita.“

Risannale meeldis ka kõige rohkem endale olümpiamedali tegemine: „Alguses jagati meile riigid. Mina olin Holland. Me marssisime ja osadel lastel olid nende riikide lipud käes. Heiskasime lipu ja süütasime olümpiatule. Siis tulid võistlused ja pärast oli autasustamine. Hiljem saime niisama muuseumi ringi vaadata ja erinevaid mängu.“

Järgmisel nädalal toimus juba terve koolipäev Toomemäe kolmes muuseumis: Tartu Ülikooli muuseumis, Tähetornis ja Tartu Ülikooli Kunstimuuseumis.

Jõudsime Toomemäele natuke enne muuseumite avamist ja jutustasime varemete vahel jalutades ka mõnest põnevast Toomemäega seotud legendist. Oddvarile jäi meelde: „Õpetaja rääkis meile, et elas kord poiss. Ta oli mererövel. Ükskord see poiss tahtis peita aaret. Toomemäel ta nägi ühte musta kohta ja siis ta mõtles aarde sinna peita ja ta peitiski oma varanduse sinna musta kohta. Järgmisel hommikul, kui ta sinna vaatas, siis seda enam seal ei olnud. Kus see

siis oli? Me vaatasime varemete vahel, et ühe künka all on nagu see must koht, kuhu võidi varandus peita. Meie arvasime, et see ongi seesama must auk, aga see oli hoopis vari.“

Legendi kohaselt tuleb varanduse leidmiseks muidugi kass kotiga kaasa võtta. Kassi meil seekord kaasas ei olnud, aga varanduse leidsime hoopis Tartu Ülikooli muuseumist.

„Tartu Ülikooli muuseumis me otsime aaret. See oli minu lemmik sellepärast, et ma olen väga uudishimulik ning mulle meeldivad igasugused sellised asjad,“ kiitis Oliver Sander.

Risanna kirjeldas oma muuseumielamust: „Tartu Ülikooli muuseumis olid liikuvad pildid ja kostsid mingid kummalised hääled, mis mind algul natuke ehmatasid, aga lõpuks meeldisidki need sosinad mulle kõige rohkem ja aarde otsimine oli ka tore.“

Oddvar meenutas: „Mina käisin enda kolmanda klassiga Tartu Ülikooli muuseumis. Mis ma seal tegin? Ma sain seal virtuaalreaalsuse prillidega vaadata. See oli äge ja kui ma sinna sisse vaatasin, siis oli seal üks inimene, ja kui ma vaatasin otse, siis nägin nagu Jeesuse kujutist. Mis mulle kõige rohkem meeldis? Mulle tegelikult meeldis kõik, mis mulle seal räägiti ja mida ma nägin ja mida ma tegin ja mida ma sõin, sest aare, mille me üles leidsime, oli söödav.“ Järgmiseks juhatas giid meid üle Inglisilla Tähetorni juurde. Giid rääkis, et üle silla minnes tuleb enne soovida üks soov, siis hinge kinni hoides üle silla minna ja, kui see õnnestub, siis läheb soov täide.

Edasisest jutustas Mario: „Siis käisime Tähetornis. Alguses proovisime üleval korrusel planetaariumis näha tähti, aga masin ei töötanud. Läksime siis alumi- sele korrusele kosmost õppima.“

„Rääkisime Kuust, Päikesest ja Maast. Kõige rohkem meeldis mulle Päikesel liikumise kujutamine taevamaketil,“ mäletas Kristen Kaur.

Tähetornist jäi Oddvarile meelde: „Tähetornis läksime me ühte ümmargusse kohta ja üks masin pidi tähti näitama, aga see ei töötanud seekord. Siis läksime me töötuppa ja me tegime endale meeldiva tähtkuju kaardi ja mulle meeldis seda väga teha.“

Oliver Sander jutustas: „Tähetornis me vaatasime tähti, aga see ei tulnud kõige

paremini välja. Lisaks me õppisime päiksevarjutust ja kuuvarjutust. Seal mulle meeldis kõige rohkem see, kui me tähtkujusid joonistasime.“ Ka Risannale meeldis see kõige rohkem.

Sebastian: „Tartu Tähetornis meeldis mulle päikesekell, kuigi see ei töötanud, sest torni vari segas.“

Pärast väikest piknikku Tähetorni kõrval kiirustasime Tartu Ülikooli Kunstimuuseumisse.

„Käisime ka Tartu Ülikooli Kunstimuuseumis. Seal tegime me kõik omale kipsipurust ja veest gemmid. Nägime palju kujusid ja paar maali. Kõige rohkem meeldisid mulle legendid,“ jutustas Kristen Kaur viimasest muuseumist ja Mario ning Sebastian olid temaga nõus. Oliver Sanderile meeldis ka gemmide meisterdamine: „Tartu Kunstimuuseumis meeldis mulle see, kui me tegime kipsist kujusid ehk gemme. Me segasime kokku kipsipulbri ja vee ja siis kallasime selle vormi. Pärast saime kuivanud vormidest igauks endale erineva kujukese.“

Oddvar mäletas kunstimuuseumist: „Tartu Ülikooli Kunstimuuseumis räägiti kujudest ja kui me edasi järgmisse ruumi läksime, tegime gemme. Pärast rääkis giid meile ühe mõistatuse: „Hommikul kõnnib neljal jalal, päeval kõnnib kahel jalal ja õhtul kõnnib kolmel jalal.“ See on tegelikult inimene, sest kui ta sünnib, siis ta kõnnib neljal jalal, kui suureks saab, kõnnib kahel jalal ja kui vanaks saab, siis lisaks jalgadele on kepp juures.“

Muuseumid meeldisid kolmandikele väga ja aeg kulus kiiresti. Lõpuks kunstimuuseumist bussi peale kiirustades tuli Sebastianile meelde, et kunstimuuseumi muumiad jäid vaatamata. Otsustasime järgmisel aastal kindlasti tagasi minna ja ka muumiad üle vaadata.

Reisikiri Kreekast

Kadi Kesa,
Tabivere Põhikool

Saabusime peale öist lendu kell 7 hommikul Ateenas ja suundusime edasi Dorian Inn hotelli, kuhu saime ajutiselt enda kohvrid jätta. Otsustasime sisustada päeva söögikordade, Akropoli külastusega ja Ateenaga tutvumisega. Akropolis oli avastada nii mõndagi, kuid pühapäeva ja kellaja töttu oli külastajaid nii palju, et ringi liikumine oli üsna tülikas. Kui olime ringi uurinud ja avastanud, nii palju kui rahvamassis võimalik, suundusime tagasi kesklinna. Ateena-Patras bussi väljumiseni oli jäänud veel mitu tundi, mistõttu leidsime, et peaksime ka ümbrusega tutvuma. Niisiis suundusime edasi Monastiraki väljakule, kus oli palju erinevaid poode, kirbuturulette ja söögikohti. Õpilased said kaks tundi ise väljaku ümbrusega tutvuda. Peale seda algas sõit Patrasesse, kus õpilased kohtusid enda ajutiste perede ja loodetavasti eluaegsete sõpradega. Kuigi reisisellid olid peale öö otsa magamata seikleemisest väsinud, oli päev ikkagi sisukas ja meeleolukas. Teine päev algas õige varakult. Äratus oli juba kell kuus. Kell veerand kaheksa alustasime sõitu Olümpia arheoloogilisele platsile. Sinna jõudes saime esialgu tutvuda ümbrusega. Edasi saime aga päris palju kuumat Kreeka päikese all seista. Aga see kõik oli seda väärt, kuna nägime aastatuhandete vanust traditsiooni – olümpiamängude tõrviku süütamist. Täpsemalt siis selle rituaali proovietendust. Edasi liikusime alal olevasse muuseumisse, kus saime näha ja õppida tundma väljakaevamistelt leitud artefakte. Kui olime leidudega tutvunud, järgnes lõunapaus. Edasi sõitsime Kourouta randa, kus õpilased said nautida jooksuvõistlust, rannavõrkpalli ja veeta vaba aega jalgupidi vees. Õhtu lõpetas St. Andrew' katedraali kiire külastus. Päev oli pikk, kuid äärmiselt silmaringi laiendav.

Kolmas ja neljas päev

Kolmapäevaga hakkas töö pihta. Töötasime Ecothoni vormis (mis on meie versioon hackathonist). Õpilastele anti ülesanne luua nii-öelda ettevõtte, mis toodab oliiviõlist ja mesilasvahast ürdiõli ja kosmeetikatooteid. Need koostisosad valiti sellel põhjusel, et neid toodetakse Kreekas väga palju ja nii järgime enda o-kilomeeter toidu filosoofiat. Õpilased pidid tegema too-

teid, looma logo, ettevõtte sildi, ettevõtte kirjaliku tutvustuse ja ka reklaamikampaania. Selleks, et täpsemalt protsessiga tutvuda, oli meil kaks töötuba. Üks kolmapäeval ja teine neljapäeval. Mõlemad töötuba toimusid võõrustavate koolide endiste õpilaste ettevõttes. Nägime väga lähedalt ökoloogilise toidu, ökoloogilise seebi ja kosmeetikavahendite tootmist. Toimusid ka väiksemad töötuba ja loengud koolis, kus õppisime tundma mesilasvaha kasulikke omadusi. Töö oli tihe ja intensiivne, kuid hommikune külastus Patrase arheoloogia muuseumis aitas ilusti meid end töölaiale seada. Muidugi saime tutvuda ka vahepeal Patrase linnaga lähemalt ja nautida head kreeka toitu. Neljapäev erines aga selle poolest, et päeva lõpus pidasime enda viimast pidu, kus õpilased said kätte enda osalemist tõestavad sertifikaadid, saime tantsida kõikide osalevate riikide rahvatantse, laulda ja lõbutseada. Ja muidugi rohkesti lapsevanemate valmistatud hõrgutisi. Need päevad tõestavad veelgi, et töö ja lõbu käivad ikka koos.

Reede, viimane päev

Reedel pidime end jälle väga varakult üles ajama, kuna pidime sõitma Messolonghi soolamuuseumisse. Seal saime teada, kuidas mereveest sool kätte saadakse, kuidas ja kus soola kasutatakse ja tutvuda erinevate sooladega üle maailma. Tegemist oli endise kaluri majaga, mis müüdi linnale maha ja muudeti

muuseumiks. Tegemist oli pisikese, kuid tarkust täis muuseumiga. Kuna tuuri lõpuks oli kõigil kõht tühi, saime pidada pikniku ja süüa seda suurt hunnikut toitu, mis eelmisest päevast üle oli jäänud. Peame muidugi igal sammul meele enda ökoloogilist jalajälge ja raiskamise vähendamist. Kui kõhud täis, siis saime edasi tutvuda Messolonghi linnaga, kus tegime samuti tuuri. Õpilased said vaba aega ja tutvuda linnaga ka iseseisvalt. Messolonghist tagasi sõitsime aga praamiga. Ja tegelikult see meie reisi kokku võttiski. Laupäeval alustame juba rännakut tagasi koju, kuid enne seda veel külastame kaubanduskeskust Ateenas.

Erasmus+ programmi raames said Kreekasse 8. klassi õpilased Reti Mari Reiman, Kätlin Mölder, Mia Norelle Kaldvee, Lenna Virumäe.

Õpilastega olid kaasas muusikaõpetaja Matiss Briedis ja reisikirja pani kokku inglise keele õpetaja Andreas Piiri, kes koordineerib projekti eestipoolset osa.

Järgmine projekt toimub juba kolmandal novembril. Külastus toimub Belgiasse ja on ühtlasi projekti viimane külastus. Niisiis sünnib seal ka lõplik projekt, milleks on digitaalne põgenemistuba. Ettevalmistused on juba täies hoos ja ootame pikisilmi, millal saame enda sõpru jälle külastada ja koos arutada ökoloogilisi ja ettevõtlikke mõtteid.

TEENUSED

Teostan auto-moto remonditöid.
Info tel. 5800 1919.

Müüa kuiva saematerjali (lauad, prussid), erinevates ristlõigetes ja pikkustes. Info tel. 5557 1201.

KORSTNAPÜHKIMISTEENUS
tolmuimejaga või traditsioonilisel meetodil pikaajaliste kogemustega korstnapühkijateelt.

Väljasõit valda soodushinnaga, info ja broneerimine telefonil 730 5387. OÜ TARTU TULI KORSTNAPÜHKIMINE, www.tuleohutus24.ee

Tartu Ülikooli Kliinikumi Mammograafiabuss peatub Tabiveres 27. juulil

2024. aasta rinnavähi sihtrühma kuuluvad naised sünniaastatega 1950, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972 ja 1974 või saatekirja olemasolul.

Uuringule saab endale aja broneerida telefonil: 731 9411 (kell 8–16).

27. juuli 2024 – Tabivere Rahvamaja parkla, Tuuliku 10 kell 9.00–16.30

MÜÜA toitaineterikast mulda/komposti. Tegemist on vanade kalakasvatustiikide setetega. Sellest tulenevalt on muld pestitsiidide-, insektsiidide- ja umbrohuvaba. Sobib mahevijeluseks. Hind algab 12EUR/m³. Laadimine hinna sees. Erikaal hetkel umbes 850kg/m³. Kohalevedu kokkuleppel. Ladustatud Kaiavere külas Tartumaal. Helistada ette 57859915.

N	1,23	%
C	17,6	%
pH	5,8	
P	1,2	mg/100g
K	8,4	mg/100g
Ca	750,8	mg/100g
Mg	93,0	mg/100g

**10. augustil 2024
kell 11–17**
Tartumaal, Tartu vallas
Maarja-Magdaleena
kandi külade
6. kodukohvikutepäev

Kõreduse külas
Jahikoja Elamuskohvik
Maarja Jahikojas

Otslava külas
Tammesalu kodukohvik
Tammesalu talus

Maarja-Magdaleena külas
Kirikukohvik
Kiriku pargis

Noortekohvik
Noortekeskuse õuealal
Muumimaja Hoovikohvik
Lasteaia õuealal

Naiskodukaitse
Maarja jaoskonna kohvik
Muugemäe tee 1

Rohkem infot magdaleenasells@gmail.com või tel 520 5906

Suvi kestab veel ...
10. augustil 2024 kell 19
Maarja-Magdaleena Puhkealal
Tantsuõhtu
Tantsule kutsuvad
Juri Homenja ansambel
Lycille

Pilet 10 €

Sööki-jooki pakub Merle Catering
Lisainfo tel 5205906
maarja.rahvamaja@tartuvald.ee

VASTUVÕTT 1. KLASSI

DOKUMENTIDE VASTUVÕTT
J. V. VESKI NIM MAARJA-MAGDALEENA
PÕHIKOOLI KANTSELEIS 27. JUUNINI,
ALATES 16. AUGUSTIST E-R KL 9.00-15.00

VAJALIKUD DOKUMENDID:

- AVALDUS (KOOLI KANTSELEIS VÕI KOOLI KODULEHEL MAARJA.EDU.EE)
- LAPSE JA LAPSEVANEMA ISIKUT TÕENDAVA DOKUMENDI KOPIA (KOPIAT SAAB TEHA KANTSELEIS)
- KOOLIVALMIDUSKAART (V.A MUUMIMAJA LAPSED)

KONTAKTID: KOOL@MAARJA.EDU.EE; TEL: 53004782

TULE MEIE KOOLI!

5+4=9
123456789

**KOOGI RAHVATRIATLON
JA KÜLAPÄEV**
Koogi küla, Tartumaa **03. AUGUST 2024**

Võistluskeskus avatud kell 14 - 18

ESIMENE START kell 15
Ujumine 150 m - rattasõit 4 km - jooks 1 km
Distants on mõeldud laste vanuseklassidele E, D, C ning vabaklass

TEINE START kell 16
Ujumine 250 m - rattasõit 12 km - jooks 3 km
Distantsil saab osaleda nii individuaalselt kui ka võistkondlikult

Osalejate eelregistreerimine: TIMESPORT.EE

PEO ALGUS KELL 19

TANTSUKS MÄNGIB KURJAO PLAANID

ÕHTU JÄTKAB DJ AHTO KALDA

ROHKEM INFOT FACEBOOKIS ÜRITUSE LEHEL Pilet 10 €

Tammistu Raamatukogu Külakeskus
17. august 2024
kell 11:00

Tammistu külapäeva raames
TAMMISTU VOLLE 1

Korraldame Tammistu külapäeva raames võrkpalli võistluse. Selleks palun registreeri oma võistkond ära hiljemalt 28. juuliks 2024. Võistkonnad peavad olema nelja liikmelised. Koosseisu me ei määra ja vanust ka mitte, kuid registreerimisel palun kindlasti märkida nimeid ja vanus. Mängureeglid ja pikkuse paneme paika siis, kui on registreerunud. Kindlasti kirjuta ka kontaktisik kellele saame infot jagada. Registreeri võistkond meili teel tammistu.raamatukogu@tartuvald.ee Täiendavat lisainfot saad küsida tel. 53001922 või FB messengeris.

NB! Mäng toimub õues liival!

Suveks head harjutamist ja kohtume miniturniiril.

www.tartuavantirent.ee
AVANT 635 JA 528
LAADURI RENT
juhiga ja juhita
5342 4351
5649 6825

Huulte ja kulmude püsimeik

Püsimeik rõhutab Sinu loomuliku ilu ning säästab igapäevaselt aega meigi tegemisele!

Oled juba püsimeigile mõelnud ning Sul on küsimusi või sooviksid protseduuri kohta infot?
Kirjuta mulle!
Leia mind ja tutvu minu töödega instagرامis või facebookis:
PMU by Annika PERMANENT MAKEUP by Annika

ETTEVÕTLUS PARTNER

- RAAMATUPIDAMINE JA FINANTSTEENUSED
- TOETUSTE KAASAMINE
- TURUNDUSSTRATEEGIA LOOMINE

TELEFON: +372 51920579 JAAGUP OJALILL
E-MAIL: JAAGUP.OJALILL@MAIL.COM
KODULEHT: WWW.ETTEVOTLUSPARTNER.EU

Siiras kaastunne Virvele perega,
venna

REIN ELLAMAA

kaotuse puhul.

Perekonnad Urm, Orav ja Helje,
Saul, Kuusik, Mängli, Kaasik ja
Käsper.

Suvesoojuses läksid sa teele,
mälestus sinust jääb alati meelde..

ELLI JÕEMETS

Südamlik kaastunne lähedastele.
Laeva Pensionäride selts.

Laeva näitering mälestab
kauaaegset näitlejat

ELLI JÕEMETSA

Hoiame mälestustes Elli loomingut
tema kirjutatud näidendite ja
luuletustena.

Alati elurõõmu ning positiivsust
särades kirjutab ta „Laeva valsis“
read „Aastate koormat ei tunne
me siis, ei kohuta murepilv mingi.“
Laeva raamatukogu meenutab
oma pikaajalist head lugejat.

Laeva näitering
Laeva raamatukogu

Meie hulgast lahkunud

HILLAR LAUR
07.03.1942–24.05.2024

ELVI SÄRAK
30.06.1936–03.06.2024

ANDI SÄRAK
26.09.1962–03.06.2024

KOIDULA PRANGEL
23.01.1932–05.06.2024

HENNO OSTRAT
01.05.1952–06.06.2024

JOHANNES KINGLA
28.05.1932–01.07.2024

REIN ELLAMAA
26.09.1954–01.07.2024

ELLI JÕEMETS
07.01.1932–03.07.2024

RAIDO NIITVÄGI
03.03.1969–04.07.2024

Tantsuõhtud Kõrvekülas

Väägvere Pasunakoori ja sõpradega

Tule naudi tasuta puhkpillimuusikat
iga neljapäeva õhtul kell 20
Kõrveküla Põhikooli ees!

27.06 Puhkpilliorkester Tamme
Orkester Saunamees ja Torma
04.07 puhkpilliorkester
11.07 Pasunapunt Vahtsõliina Vask
18.07 Puhkpilliorkester Popsid
25.07 Väägvere Pasunakoor
01.08 Väike-Maarja
Pasunakoor

Kohapeal
avatud kohvik!

TARTU VALD

Kõrveküla Põhikool

Korraldab MTÜ
Väägvere Pasunakoor.

AEG ISEENDALE!
Klassikaline massaaž
Kupumassaaž
Kinesioteipimine
Broneeri aeg
tel:51941427 või
sõnumina FB lehel
Mann Mudib
Mann Mudib E-R, L-
kõkkuleppel
aadressitel:
Juulamoisa, Juula
küla, Tartumaa
ja
Riia 136a, Tartu linn

Sinu kodu on nüüd seal, kus on
linnutee, see helendav rada kui
sädelev kee...

Maarja-Magdaleena rahvamaja
isetegevuslased tunnevad
südamest kaasa rahvamaja
juhatajale Tiia Pärtelpojale kalli õe

MILVI

kaotuse puhul.

Kallis Eda!

Ei mahuks sõnadesse kõik,
mida tahaks öelda.
Las räägivad lilleõied –
ja muu võid juurde mõelda.

Palju õnne!

Soovivad: Evi, Reet, Madli, Viive, Maimu,
Hille, Renate.

Palju õnne pisipõnni
sünni puhul!

Pärline Luise Lubi	12.05.2024
Adele Reina Pihlak	22.05.2024
Camilla Kreek	23.05.2024
Emma Kartsep	29.05.2024
Karl Joosep Kangur	30.05.2024
Kaisa Uutar	30.05.2024
Amelia Laks	04.06.2024
Bianka Kreevan	06.06.2024
Finn Pedosk	22.06.2024
Saskia-Ly Rand	25.06.2024
Mia Krivonogov	26.06.2024
Eva Louise Ramos	27.06.2024
Franz Traks	28.06.2024
Lenne Liiv	29.06.2024
Marleen Leesik	30.06.2024
Lisella Ojala	02.07.2024
Lars Lukk	05.07.2024
Lisanna Jürgens	05.07.2024
Lars Herman Vaga	06.07.2024

Palju õnne 70. sünnipäevaks kallis Peep!
Olgu Su päevad täis rõõmu ja erilisi hetki!
Soojade tervitustega, lapsed ja lapselapsed
peredega.

Kallis MARJE!

Palju õnne, palju õisi,
palju päikest eluteel!
Imelisi röömuhetki,
helgeid päevi veel ja veel....
Laeva pensionäride selts

Juubilar Arvo!

Aeg kaunis ja karm,
kuis kotkatiivul lendab.
On palju rõõmu, sekka muret –
ja väga palju tööd.
Südamlik juubeliterivitus!
Soovivad: perekonnad Padar, Kaasik,
Nahk, Maasik, Jõgi, Vihtol, Soikonen.

Sirje, Maarika, Külli, Maria, Elina, Jane,
Rita, Li, Karin, Aili!

Südasuvised tervitused sünnipäevadeks!
Olge õnnelikud, rõõmsad ja terved!
Maarja-Magdaleena Maarahva Selts.

AUGUST

3. august külastusmäng „Unustatud mõisad“ Raadi mõisapargis

14.–16. august suvelaager „Suve-suminad“. Registreeri kodulehel!

15. august 15 „Kellele kuulub öö?“ Tartu Pride'i eri

23. august 11 muuseumihariduse infopäev õpetajatele

ÕPI ERMis
MEISTRITELT!

erm.ee/opitoad

- ◆ 10.–11. august VÕRKVÕÖ
- ◆ 17.–18. august TÜLLPITS
- ◆ 21. september PASTLAD

Viimaseid nädalaid on avatud järgmised näitused:

- ◆ KUMMALISED KOHTUMISED kuni 18.08;
- ◆ MARGIVAIBAD kuni 25.08
- ◆ SÜRREALISM 100 kuni 8.09

TARTU VALLA KULTUURIKALENDER

Ajas muutuv kultuurikalender on leitav aadressil: www.kultuurikava.ee

NB! Kõik soovijad saavad oma sündmuse kalendrisse ise märkida. Loo konto, logi sisse ja lisa sündmus! Siis ei ole vaja eraldi Kuukirjale sündmusest märku anda.

JUULI – AUGUST 2024

25. juuli kell 20.00	Tantsuõhtu Kõrvkülas Väägvere Pasunakooriga Kõrvküla Põhikooli ees.
31. juuli kell 12.00	Iga kuu viimane kolmapäev ürituste sari „EAKATE TUND“ Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses.
1. august kell 20.00	Tantsuõhtu Kõrvkülas Väike-Maarja Pasunakooriga Kõrvküla Põhikooli ees.
10. august kell 11.00	Kodukohvikute päev Maarja-Magdaleena piirkonna külades.
10. august kell 19.00	Tantsuõhtu „Suvi kestab veel“ ansambliga Lycille, Juri Homenja. Maarja-Magdaleena puhkeala.
11. august kell 9.00	Äksi avatud õued – Äksi villavabrik 200! Tule uudista, mis toimub Äksi elanike koduõuedes ja tähistame koos villavabriku sünnipäeva!
17. august kell 15.00	Tammistu külapäev - 11:00 võrkpalliturniir. Ürituse algus 15:00. Tantsuks mängib ansambel MaMa, toilitustab Mäxi grill, päeva juhhib Gaute Kivistik, lastele batuut. Tammistu külaplats. Üritus tasuta!
31. august kell 20.00	Muinastulede öö Tabivere Mõisapargis, esinevad Vikat ja VENNASKOND. Pilet eelmüügist 15.- eurot, kohapeal 20.- eurot. Alla 16-aastased tasuta. Lisainfo Tabivere rahvamaja Facebook'ist, või tabivere.rahvamaja@tartuvald.ee 5044479
31. august kell 20.30	Muinastulede öö lökke Saadjärvel. Lökke süütamine kaldal ja väljasõit Äksi Sadamast kell 20.00. Avatud Sadamakohvik. Veesõidukite broneerimine 56912100.
13. sept. kell 21.00	Tantsuõhtu Eesti Gun ja Liisa Laeva Kultuurimajas. DJ Reink
19. oktoober kell 20.00	Tammistus on „Rahvapidu“. Muusikat teeb ansambel Janne ja Kristi. Rahvapärimus - laulud, mängud. Vahepalaks TantsuGeeni folkantsu grupp. Ühine pikk küla laud. Palun võta joogi- ja söögipoolist ise kaasa endale ning paku teistele. Pilet 15€. Piletit saab osta Fienta.com või raamatukogu lahtipolekuagadel. Lisainfo FB lehel või 53001922

■ KÕRVEKÜLA
■ RAADI
■ TAMMISTU

■ LAEVA
■ KÄRKNA
■ VASULA

■ LÄHTE
■ ÄKSI
■ VEDU

■ KOOGI
■ TABIVERE
■ MAARJA-MAGDALEENA

■ PIIRISSAAR
mitmes kohas

„Üksildane lää“ on süinge, kuid koomiline seiklus täis ekstreemset satiiri ja ülimalt künismi, mis pöörab lõpuks siiski elujaatavuseks. Esietendus 26. juulil, etendused 27., 28., 30., 31. juulil, 1., 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 13., 14. augustil 2024 kl 19. Mängukoht, maalilise Saadjärve kaldal asuv vana mõisa härjatal loob lavastusele uskumatult tõese õhustiku ja ümbritsev räämas park mõjub peaaegu müütilise Leenané'i maastikuna.